

F.

**Zpráva o očekávaném vývoji státních finančních aktiv
a pasiv**

Očekávaný vývoj státních finančních aktiv a pasiv vymezených ustanovením § 36 zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále také „rozpočtová pravidla“), je kvantifikován takto:

Tabulka 1: Vývoj státních finančních aktiv a pasiv (mil. Kč)

	Stav k 31.12.2023	Očekávaný stav		Změna za léta 2024 až 2025
		k 31.12.2024	k 31.12.2025	
1. Prostředky státu na depozitních bankovních účtech SFA	15 282,9	56 567,1	63 560,6	48 277,7
v tom: prostředky z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let	265,8	265,8	265,8	0,0
prostředky na uspořádacích bankovních účtech SFA	995,7	774,6	774,6	-221,1
prostředky na ostatních korunových depozitních bankovních účtech SFA	10 233,2	55 526,7	62 520,2	52 287,0
prostředky na cizoměnových účtech SFA	3 788,3	0,0	0,0	-3 788,3
2. Pohledávky státu vůči zahraničí vč. pohledávek z deblokací	19 634,5	20 053,3	19 935,3	300,8
v tom: vládní pohledávky vůči zahraničí	10 884,8	11 229,3	11 115,3	230,5
převzaté zahraniční pohledávky státu (od ČSOB)	2 395,2	2 445,9	2 441,9	46,7
pohledávky vůči deblokátorům zahraničních pohledávek	204,3	208,4	208,4	4,1
mezivládní organizace	1 583,9	1 603,4	1 603,4	19,5
ostatní	4 566,3	4 566,3	4 566,3	0,0
3. Pohledávky státu vůči tuzemsku ve správě MF	42 751,2	43 026,2	43 026,2	275,0
v tom: z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí	0,0	0,0	0,0	0,0
z realizovaných státních záruk za bankovní úvěry	0,0	0,0	0,0	0,0
pohledávky za fyzickou osobou	26,2	26,2	26,2	0,0
poskytnuté úvěry *)	42 725,0	43 000,0	43 000,0	275,0
4. Majetkové účasti státu ve správě MF	58 425,8	58 945,3	59 260,5	834,7
v tom : účasti u zahraničních společností, mezinárodních bank a mezivládních organizací	15 279,1	15 798,4	16 113,6	834,6
účasti u tuzemských společností	43 146,7	43 146,9	43 146,9	0,1
z toho : převzaté po ČKA	1 912,2	1 912,2	1 912,2	0,0
účasti u zahraničních společností převzaté po ČKA	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	218 789,7	150 000,0	150 000,0	-68 789,7
v tom : z finančního investování na účtech řízení likvidity státní pokladny	178 759,7	150 000,0	150 000,0	-28 759,7
z finančního investování na jaderném účtu **)	40 030,0	0,0	0,0	-40 030,0
držba tuzemských cenných papírů z finančního investování na důchodovém účtu				0,0
pohledávka z půjčky České exportní bance				0,0
pohledávka z prodeje akcií společnosti Arcelor Mittal Ostrava				0,0
Státní finanční aktiva celkem	354 884,1	328 591,9	335 782,6	-19 101,5
1. Emise státních dluhopisů na domácím trhu	2 958 733,8	3 142 284,8	3 374 285,0	415 551,2
v tom: státní pokladniční poukázky	44 881,5	74 450,0	74 450,0	29 568,5
střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy (vč. dluhopisů pro občany)	2 913 852,3	3 067 834,8	3 299 835,0	385 982,7
2. Přijaté úvěry	147 369,8	170 761,6	187 153,4	39 783,6
3. Emise státních dluhopisů na zahraničních trzích	4 743,3	54 193,3	54 193,3	49 450,0
4. Přijaté zápůjčky	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Nesplacená část upsaného kapitálu	79 487,9	81 968,0	82 598,2	3 110,3
6. Jiné	52,7	50,8	50,8	-1,8
Státní finanční pasiva celkem	3 190 387,5	3 449 258,5	3 698 280,7	507 893,2

Zdroj: MF

*) úvěry poskytnuté dle § 35 odst. 5 a § 35a odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb.

**) v souladu s novelizovaným zněním ustanovení § 36 odst. 7 a) zákona č. 218/2000 Sb. není jmenovitá hodnota SDD nakoupených z prostředků jaderného účtu zahrnuta do státních finančních pasiv vykazovaných k 31.12.

V návaznosti na příslušné ustanovení zákona č. 465/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, nejsou do státních finančních aktiv (dále SFA) zahrnovány pohledávky z návratných finančních výpomocí poskytnutých z rozpočtové kapitoly 398 – Všeobecná pokladní správa a rovněž pohledávky ze státních záruk, realizovaných z prostředků kapitoly 398 – Všeobecná pokladní správa.

Očekávané zvýšení stavu peněžních prostředků na bankovních účtech SFA vedených u České národní banky (dále ČNB) o zhruba 52,3 mld. Kč je dáno především tím, že volné peněžní prostředky jaderného účtu byly přes konec roku 2023 investovány formou reverzních repo operací a do stavu SFA tudíž nebyly promítnuty jako

zůstatek na účtu, nýbrž v podobě cenných papírů z finančního investování. Tento nárůst je mírně korigován očekávaným poklesem stavu na cizoměnových účtech SFA, který vyplývá ze standardních příjmových a výdajových operací uskutečňovaných na těchto účtech.

Očekávaný růst stavu prostředků na ostatních korunových depozitních bankovních účtech SFA je rovněž dán předpokládanými příjmy z titulu inkasovaných dividend ve výši cca 4,7 mld. Kč. Dle usnesení vlády České republiky ze dne 7. května 2024 č. 301 již nejsou dividendy vybraných společností převáděny na zvláštní účet rezervy důchodového pojištění, jsou však nadále součástí SFA. V této souvislosti proto není očekávána změna stavu disponibilních prostředků zvláštního účtu rezervy dů-

chodového pojištění. Tyto prostředky budou jako součást souhrnného účtu státní pokladny zapojeny do řízení likvidity a nebudou investovány přímo.

Očekávané zvýšení stavu jaderného účtu o cca 4,7 mld. Kč v letech 2024 až 2025 vychází především z předpokladu kontinuálních odvodů od původců radioaktivních odpadů ve standardní výši, z plánované výše úhrad na činnost SÚRAO a inkasovaných výnosů z investování.

Ve 2. pololetí 2024, ani v roce 2025 nejsou plánovány žádné transfery do jiných rozpočtových kapitol z kapitoly 397 – Operace státních finančních aktiv.

U majetkových účastí státu u zahraničních společností, mezinárodních bank a mezivládních organizací se očekává celkové zvýšení stavu o cca 0,8 mld. Kč na úroveň 16,1 mld. Kč.

V případě Rozvojové banky Rady Evropy (CEB) byla usnesením vlády ze dne 27. září 2023 č. 717 schválena účast České republiky na navýšení kapitálu. Podíl České republiky na tomto navýšení činí 33 395 000 EUR, z toho splatná část představuje 9 430 748 EUR. Úhrada této splatné části probíhá ve čtyřech splátkách. Ve 2. pololetí 2024 již byla uhrazena 2. splátka a v roce 2025 bude provedena úhrada 3. splátky. V případě Evropské investiční banky (EIB) se v letech 2024 a 2025 neočekává změna v kapitálové účasti České republiky.

Celkový nárůst stavu zahraničních majetkových účastí je dán rovněž očekávaným nárůstem upsaného i splaceného kapitálu u Mezinárodní finanční korporace (IFC) ze Skupiny Světové banky, a to o 3 587 000 USD v průběhu roku 2025. V případě dalších institucí ze Skupiny Světové banky nejsou do konce roku 2025 očekávány změny. U mezinárodní asociace pro rozvoj (IDA) mají platby charakter příspěvků. Nejedná se o majetkovou účast.

V případě Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD) bylo schváleno navýšení základního kapitálu. Celkový podíl České republiky na tomto navýšení činí 34 420 000 EUR. V průběhu 1. pololetí 2025 je předpokládána úhrada první z pěti ročních splátek ve výši 6 884 000 EUR.

Do uvažovaných stavů majetkových účastí u mezinárodních bank jsou promítnuty rovněž kreditní kurzové rozdíly v úhrnné výši cca 316,5 mil. Kč, které souvisí s vývojem směnného kurzu Kč vůči EUR a vůči USD v 1. pololetí roku 2024. U společností E.ON S.E. a UNIPER S.E. je výše majetkové účasti ovlivněna vedle směnného kurzu Kč vůči EUR rovněž vývojem reálné hodnoty veřejně obchodovatelných akcií. V 1. pololetí 2024 reálná hodnota akcií klesla, naproti tomu došlo k mírnému růstu směnného kurzu EUR vůči Kč.

Pokud jde o majetkové účasti státu u tuzemských společností, připravuje se prodej Kongresového centra Praha, a.s. Nutno zdůraznit, že o prodeji není v tuto chvíli definitivně rozhodnuto. U ostatních tuzemských majetkových účastí se v letech 2024 až 2025 neočekává žádná

změna s tím, že dominantní složkou zůstává majetková účast u společnosti Letiště Praha, a.s. ve výši cca 27,0 mld. Kč. Zvláštní kategorii pak představují majetkové účasti převzaté po bývalé České konsolidační agentuře (ČKA) ve výši 1,9 mld. Kč. Ani u těchto majetkových účastí nejsou v období 2024 a 2025 předpokládány změny.

Pokud jde o vládní a ostatní pohledávky státu vůči zahraničí a vůči jejich deblokátorům, nejsou ve 2. pololetí 2024 a v roce 2025 předpokládány výrazné změny. Očekávaný stav pohledávek vůči zahraničí je dán výší předpokládaných splátek, připsaných úroků a rovněž kreditními kurzovými rozdíly vyčíslenými za 1. pololetí 2024 na cca 0,5 mld. Kč. Uvažované příjmy z vládních úvěrů ve výši 174 mil. Kč se týkají smluvně zajištěných splátek pohledávky vůči Iráku. Z převzatých pohledávek se od roku 2020 uskutečňuje vypořádání pohledávky za Běloruskem prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí, a to formou postupného zápočtu proti nájmu za budovu velvyslanectví v Minsku. Výnos z pohledávky za Běloruskem lze za roky 2024 a 2025 odhadnout v řádu jednotek milionů Kč (pokud nebude splácení přerušeno s ohledem na aktuální politickou situaci). Od roku 2017 je v rámci podrozvahy vedena pohledávka vůči deblokátorům původní pohledávky vůči Indonésii v úhrnném rozsahu cca 63,9 mil. Kč (údaj k 30. 6. 2024).

Jako součást zahraničních pohledávek za mezivládními organizacemi je od 1. pololetí 2023 evidována pohledávka za Mezinárodní bankou hospodářské spolupráce (MBHS), a to z důvodu ukončení členství České republiky v této organizaci s tím, že dosud nedošlo k vypořádání podílu České republiky na splaceném kapitálu. Aktuálně probíhají mezi Českou republikou a Mezinárodní bankou hospodářské spolupráce jednání o dohodě o vypořádání vzájemných závazků, k uzavření dohody však doposud nedošlo.

V jednání je též vypořádání pohledávky za Alžírskou demokratickou a lidovou republikou. V nejbližší době by mělo dojít ke schválení podpisu trojstranné dohody mezi Alžírskou demokratickou a lidovou republikou na jedné straně a Českou republikou a Slovenskou republikou na druhé straně. Pokud vláda podpis dohody schválí, mělo by k podpisu dojít do konce září 2024, kdy by měla ze strany Alžírské demokratické a lidové republiky také přijít první splátka.

Pokud jde o pohledávky vůči tuzemsku, je v letech 2024 až 2025 očekáván jejich mírný růst cca o 0,2 mld. Kč, a to zejména z titulu úvěrů poskytnutých dle § 35a odst. 4 rozpočtových pravidel. Ostatní tuzemské pohledávky, definované ustanovením § 36 odst. 2) písm. d) rozpočtových pravidel představuje pohledávka za fyzickými osobami, která se vztahuje k podvodné deblokaci zahraniční pohledávky vůči Peru a je řešena v trestním a občanskoprávním řízení. Změna jejího stavu není v letech 2024 až 2025 očekávána.

Průběžné zůstatky cenných papírů ve formě státních pokladničních poukázek a poukázek ČNB v držbě státu z finančního investování na účtech řízení likvidity státní pokladny se budou pohybovat v řádu stovek miliard Kč. Na základě změny metodiky (provedené v roce 2015), z důvodu eliminace rizika duplicitního započtení s peněžními prostředky na účtech SFA nejsou tyto cenné papíry zahrnovány do SFA, a to do výše odpovídající celkovému stavu peněžních prostředků na platebních účtech SFA.

Státní finanční aktiva nezahrnují předpoklad poskytování nových dlouhodobých vývozních úvěrů na vládní úrovni v návaznosti na usnesení vlády ze dne 3. 11. 2004 č. 1070, které by byly v plné výši financovány ze státního rozpočtu v období let 2024 a 2025.

Očekávaný růst stavu státních finančních pasiv v letech 2024 až 2025 o cca 507,9 mld. Kč vychází z kvantifikací rozpočtové kapitoly 396 – Státní dluh, a to ze skutečné výše státních finančních pasiv 3 190,4 mld. Kč k 31. 12. 2023 (včetně závazků z nesplaceného upsaného kapitálu ve výši 79,5 mld. Kč, které však nejsou vykazovány v rámci státního dluhu), z jejich předpokládaného stavu ve výši 3 449,3 mld. Kč na konci roku 2024 a 3 698,3 mld. Kč na konci roku 2025. Nárůst státních

finančních pasiv za uvedené dva roky se týká především vnitřního dluhu při současném, avšak méně významném, nárůstu závazků z titulu nesplaceného kapitálu.

Vnitřní státní dluh má za období let 2024 a 2025 vzrůst celkem o 415,5 mld. Kč, přičemž v uvedeném období se počítá zejména s růstem celkové jmenovité hodnoty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů. Stav instrumentů peněžního trhu by pak měl vzrůst na úroveň 74,5 mld. Kč.

U vnějšího státního dluhu se v letech 2024 až 2025 počítá s jeho celkovým nárůstem o 89,2 mld. Kč, a to zejména z důvodu možného vydání střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů denominovaných v cizí měně na zahraničních trzích podle českého nebo zahraničního práva a přijetí úvěrů od mezinárodních institucí.

Předpokládané zvýšení závazků z nesplaceného upsaného kapitálu u zahraničních majetkových účastí státu ve správě Ministerstva financí činí celkově cca 3,1 mld. Kč. Do vykazovaných stavů jsou započteny i kreditní kurzové rozdíly z korunového přepočtu EUR a USD za 1. pololetí 2024. Na zvýšení předmětných závazků se podílí již zmíněná účast České republiky na navýšování základního kapitálu Rozvojové banky Rady Evropy (CEB) a Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD).